Kontrola toka

JavaScript - PHP

Kontrole toka

- Kontrole toka omogućavaju tok programa željenom putanjom u skladu sa određenim uslovima.
- Osnovne kontrole toka u JavaScript-u su veoma slične osnovnim kontrolama toka u višim programskim jezicima.
  - If...else
  - Switch
  - While
  - For
  - Break
  - For ... in

If ... else (1)

 Omogućava izvršavanje određenog bloka instrukcija ako je zadati uslov ispunjen. Opšti oblik ove kontrole toka je:

```
if (logički izraz) blok1;
[else blok2;]
```

Primer:

Napisati skript koji trazi unos nekog broja, zatim proverava da li je uneti broj veći od 5, ako jeste ispisati na web stranici "Broj je veći od 5" a ako nije ispisati "Broj je manji ili jednak 5"

If ... else (2)

```
<script type="text/javascript">
  broj = prompt ("Unesi broj");
  if (broj > 5)
    document.write("Broj je veći od 5");
  else
    document.write("Broj je manji ili jednak 5");
</script>
```

If ... else primer

- Napisati skript koji u zavisnosti od trenutnog vremena ispisuje:
  - "Dobro jutro" ako je manje od 10 časova
  - "Dobar dan" ako je više od 10 i manje od 17 časova
  - "Dobro veče" za ostalo vreme

rešenje

```
<script type="text/javascript">
var d = new Date()
var vreme = d.getHours()
  if (vreme<11)
      { document.write("<b>Dobro jutro</b>"); }
  else if (vreme>11 && vreme<17)
      { document.write("<b>Dobar dan</b>"); }
  else
      { document.write("<b>Dobro veče</b>"); }
 </script>
```

Primer

Kreirati dugme na stranici, kada se klikne na njega otvara se Confirm box koji traži od vas da kliknete na ok ili cancel, u zavisnosti od toga na šta ste kliknuli na stranici se ispisuje "Kliknuli ste na OK" ili "Kliknuli ste na Cancel"

Rešenje

```
<script type="text/javascript">
function KonfirmBoks()
   var r=confirm("Klikni na neko dugme");
   if (r==true)
 {document.write("Kliknuli ste OK!"); }
   else
 {document.write("Kliknuli ste Cancel!"); }
</script>
<body>
<input type="button" onclick="KonfirmBoks()" value="Pokazi Confirm box"/>
</body>
```

Primer

```
if (confirm("Da li ste sigurni?"))
   {alert("Rekli ste Yes");}
else
                                                  Difoltna vrednost za
                                                  Prompt BOX
   {alert("Rekli ste No");}
var odgovor= prompt("Da li ste sigurni","");
if (odgovor)
   {alert("Rekli ste" + odgovor);}
else
   {alert("Odbili ste da odgovorite");}
```

Kontrola toka Switch

 Koristi se za izvršavanje jednog od više blokova koda. Opšti oblik ove kontrole toka je:

```
switch(izraz) {
   case v1: blok1; [break;]
   ...
   case vN: blokN; [break;]
   [default: blok_def]
}
```


Switch primer

```
<script type="text/javascript">
   var d=new Date();
   danasnjiDan=d.getDay();
   switch (danasnjiDan)
   case 5:
    document.write("Napokon petak");
    break;
   case 6:
    document.write("Super subota");
    break;
   case 0:
    document.write("Već dolazi ponedeljak");
    break;
   default:
    document.write("Radna nedelja pih!");
   </script>
```


Petlje

- Koriste se kada neki deo koda želimo da izvršimo više puta
- For petlja

```
— Koristi se kada se zna broj prolazaka for(var i=0;i<5;i++) alert(i);</p>
```

- While petlja
  - Koristi se kada se ne zna broj prolazaka var i = 0; while(i<10) { alert(i); i++; }</p>
- foreach
  - Koristi se za prolazak kroz nizove var niz = [3,4,5,6,7,8,9]; for(i in niz) alert(niz[i]);

Nizovi

JavaScript - PHP

Šta je niz?

- Niz je "kutija" u kojoj se nalaze podaci.
- Niz se reprezentuje kroz običnu promenljivu, samo što se u njoj ne nalazi jedna, već više vrednosti

var x = 1; //obicna promenljiva (literal)

Šta je niz?

- Niz se reprezentuje kroz običnu promenljivu, samo što se u njoj ne nalazi jedna, već više vrednosti
- Svaka vrednost u nizu naziva se član niza

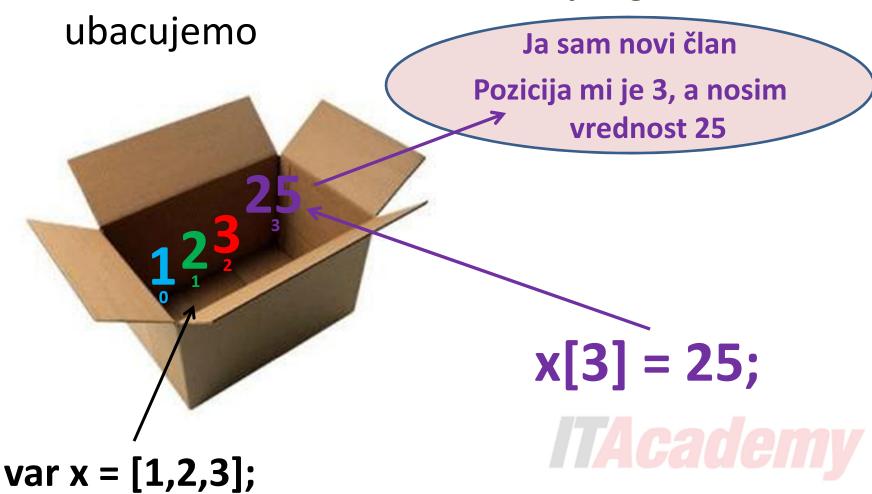
Identifikacija članova niza

 Svaki član prilikom ulaska u "kutiju" dobija svoj redni broj (indeks)

Dodavanje članova nizu

 Ako hoćemo da ubacimo nešto u kutiju, treba da navedemo redni broj toga što

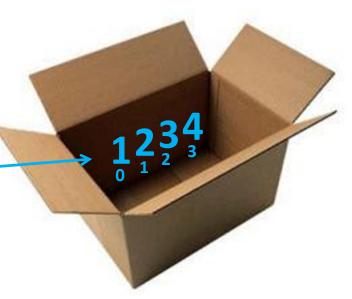

Brojanje članova

 Da bi dobili ukupan broj članova niza, koristimo svojstvo length:

alert(x.length)

U ovoj kutiji se nalazi tačno četiri člana i na izlazu će biti prikazan broj 4

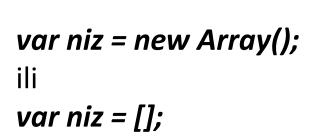

ITAcademy

Sintaksa

Kreiranje
 var niz = [1,2,3,4];
 ili
 var niz = new Array(1,2,3,4);

Kreira se niz od četiri člana, sa automatskom numeracijom

Kreira se prazan niz

Sintaksa

Numeracija članova niza počinje od nule

```
1=0, 2=1, 3=2, 4=3
niz[1]=3;
niz.push(5);
```

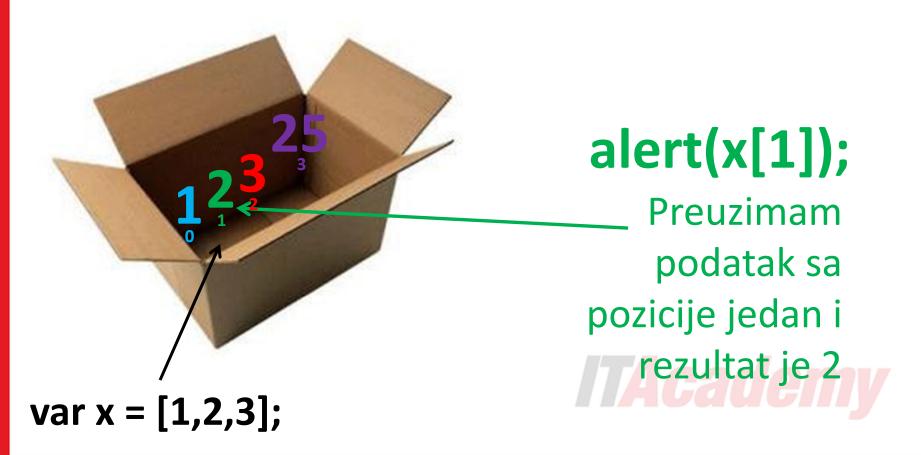
Push znači:

Stavi automatski vrednost na kraj niza (analizirati pojmove stack-a i queue-a)

Uzimanje članova iz niza

 Ako hoćemo da uzmemo nešto iz kutije, moramo navesti poziciju sa koje preuzimamo podatak:

Sintaksa

Svakom podatku pristupa se putem indeksa niza.
 alert(niz[1]);

Uzimanje članova iz niza

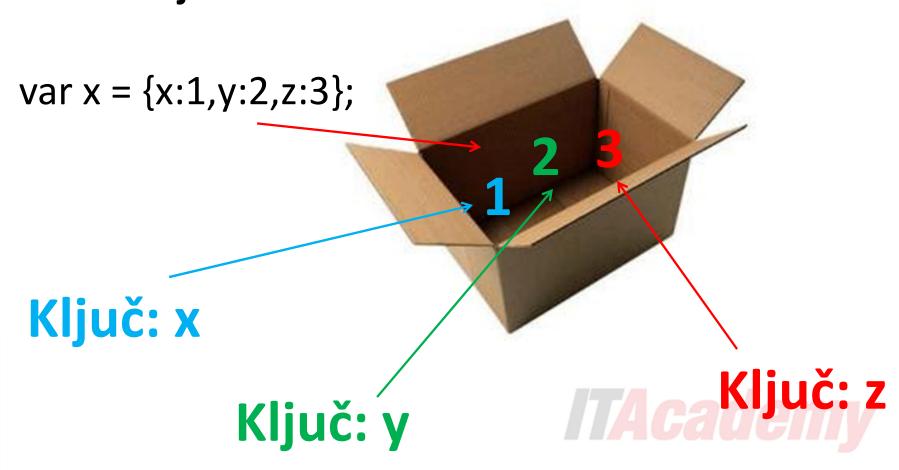
 Najčešće, članove niza ćemo preuzimati kroz petlju. Na primer:

for(var i=0;i<x.length;i++) alert(x[i]);</pre>

Asocijativni niz

 Kod asocijativnog niza ne postoje indeksi, već ključevi:

Asocijativni niz

- U JavaScript-u ne postoji asocijativni niz, već samo objekat (srećom, JavaScript objekat se ponaša veoma slično asocijativnom nizu)
- Sintaksa za smeštanje u asocijativni niz (objekat):

Prilikom inicijalizacije:

```
var pt = {x:1,y:2,z:3};
Nakon inicijalizacije:
var pt = {x:1,y:2};
pt.z = 3;
ili
pt['z'] = 3;
```


Jedan niz ne mora da sadrži samo brojeve.
 On takođe može sadržati i druge tipove.

Primeri upotrebe nizova

Google

sailboat

Q,

Search

About 23,700,000 results (0.31 seconds)

Everything

Images

Maps

Videos

News

Shopping

More

Any time

Past hour

Past 24 hours

Past 2 days

Past week

Past month

Past year

Custom range...

All results

Sites with images Related searches

More search tools

Related searches for sailboat:

Stores: eBay West Marine Amazon

Brands: Beneteau Catalina Yachts MacGregor Jeanneau Hobie

Sailboat - Wikipedia, the free encyclopedia

en.wikipedia.org/wiki/Sailboat

Diagram of a **sailboat**, in this case a typical mono hull sloop with a Bermuda or Marconi rig. A **sailboat** or sailing boat is a boat propelled partly or entirely by sails.

Parts of a Sailboat - Types - Hulls - Keel

Sailboat Listings - sailboats for sale

www.sailboatlistings.com/

List your boat for free with free sailboat classified ads. Sailboat Listings include racers, cruisers, sloops, catamarans, trimarans, daysailers, sailing dinghies, and ...

Sailboats - Florida - Search - California

Beneteau USA

www.beneteauusa.com/

The American division of the world's largest **sailboat** manufacturer. Located in Marion, South Carolina..

Hunter Sailboats - North America's largest manufacturer of sailboats ...

www.huntermarine.com/

Builds recreational sailboats from 9-50 feet. Boat specifications, dealer locator, FAQs, owner's clubs, and logo apparel and accessories are all listed.

Images for sailboat - Report images

Ads - Why these ads?

VERNICOS YACHTS

www.vernicos.com

The symbol of yachting in Greece Brokerage - Yacht Sales - Charten

Used Sailboats for Sale

www.tulipyachts.com Looking for a Sailing Yacht? Find it in Portugal

Laser Sailboat Parts

www.backyardboats.com

Backyard Boats' Vanguard, Laser and Sunfish Parts and Accessories Sales

Fareastsails.com

www.fareastsails.com

Hong Kongs Performance Sailmaker Wholesale Pricing - Worldwide

Laser Sailboat Parts

www.lasersailboat.com

Parts, Sails, Accessories
Detailed Pictures, Secure Shopping

See your ad here »

NTZ

Kako možemo sačuvati serijalizovane podatke u nizu?

Da bi sačuvali serijalizovane podatke u indeksiranom nizu, moramo se "dogovoriti" koji će indeks predstavljati

Indeks 0 = ime, indeks 1 = prezime, indeks 2 = nick

Vovom slučaju to bi bilo:

0 = Peter

1 = Parker

2 = Spiderman

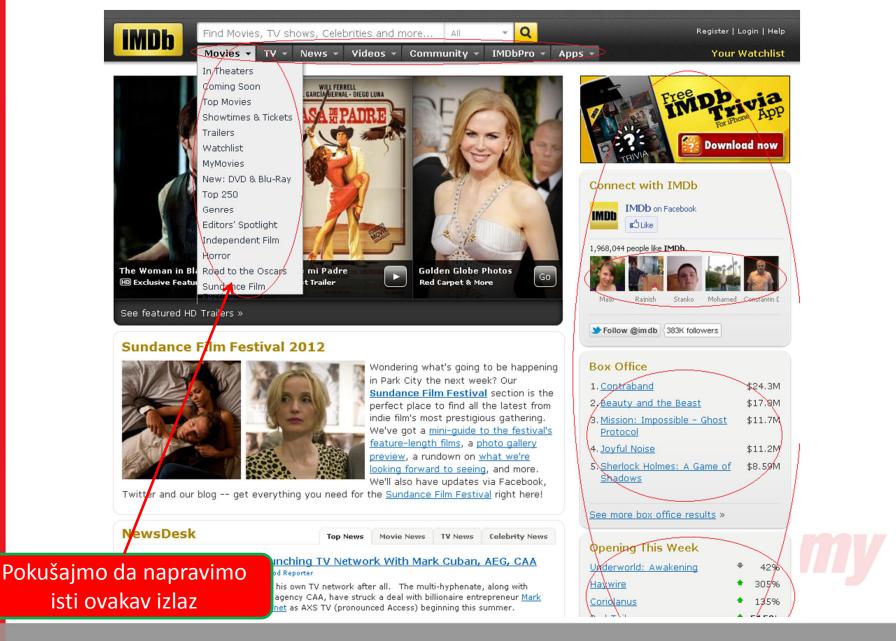
Odnosno:

var superhero = ["Peter", "Parker", "Spiderman"];

Implementacija prethodnog primera

```
<script>
var superhero1 = ["Peter","Parker","Spiderman"];
var superhero2 = ["Klark","Kent","Superman"];
var superhero = superhero1;
document.write("First name: ");
document.write(superhero[0]);
document.write("<br />");
document.write("Last name: ");
document.write(superhero[1]);
document.write("<br />");
document.write("Nickname: ");
                                                Rezultat u browseru:
document.write(superhero[2]);
                                                      First name: Peter
document.write("<br />");
                                                      Last name: Parker
</script>
                                                      Nickname: Spiderman
```

Primeri upotrebe nizova

Primer

```
Movies ▼
                   <script>
In/Theaters
coming Soon
Top Movies
                   var movies = [
Showtimes & Tickets
Trailers
                          "In Theaters",
Watchlist
MyMovies
                          "Comming Soon",
New: DVD & Blu-Ray
Top 250
                          "Top Movies",
Genres
Editors' Spotlight
                          "Showtimes & Tickets",
Independent Film
Horror
                          "Trailers"
Road to the Oscars
Sundance Film,
                   for(var i=0;i<movies.length;i++){</pre>
                                 document.write(movies[i]);
```

Rezultat u browseru:

</script>

In TheatersComming SoonTop MoviesShowtimes & TicketsTrailers

Primer

Izlaz možemo stilizovati kao što bi to uradili u php-u:

Rezultat u browseru:

In Theaters
Comming Soon
Top Movies
Showtimes &
Tickets
Trailers

Višedimenzionalni nizovi

 Rečeno je da: jedan niz ne mora da sadrži samo brojeve. On takođe može sadržati i druge tipove.

To znači da niz može sadržati i druge nizove:

Ovakav niz se smatra višedimenzionalnim

Višedimenzionalni nizovi

Ako bi niz opet tretirali kao kutiju, tada bi višedimenzionalni niz tretirali kao kutiju u kojoj se nalaze druge kutije:

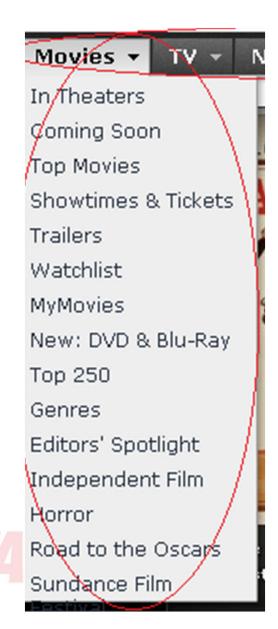

Višedimenzionalni nizovi

```
//inicijalizacija niza
var niz = [];
//kao vrednost u clana niza, inicijalizujemo jos jedan
  niz
niz[0]=[1,"jovan","jovanovic","1111111111111"];
niz[1]=[2,"petar","petrovic","222222222222"];
niz[2]=[3,"stojan","stojanovic","33333333333333"];
//emitujemo sadržaj željenog člana niza
alert(niz[0][1]);
```

Primer

- U padajućem meniju iz jednog od prethodnih primera nije zadovoljena puna funkcionalnost. Iako je lista približna onoj iz zahteva, ona nije funkcionalna, jer ne sadrži funkcionalne hiperlinkove.
- Problem je taj što, ako bi hteli da napravimo listu sa hiperlinkovima, morali bi za svaku stavku da imamo po dve informacije (link i naslov), a ne samo po jednu kako je bilo u primeru
- U ovome nam može pomoći višedimenzionalni niz

Primer

Da bi realizovali ovaj niz, moramo se "dogovoriti" šta će predstavljati koji član (pod)niza.

Recimo da hoćemo da prvi član bude naslov, a drugi adresa linka.

In Theaters
In Theaters

Indeks_0

Movies ▼ In/Theaters Coming Soon Top Movies Showtimes & Tickets Trailers Watchlist MyMovies New: DVD & Blu-Ray Top 250 Genres Editors' Spotlight Independent Film Horror Road to the Oscars Sundance Film,

['http://www.imdb.com/movies-in-theaters/?ref_=nv_mv_inth_1','In Theaters']

http://pastie.org/pastes/8650590/text

Primer

```
style:none;padding:4px;width:100px;">
<script>
var movies = [
   ["In Theaters","http://www.imdb.com/movies-in-theaters/?ref_=nv_mv_inth_1"],
   ["Comming Soon","http://www.imdb.com/movies-coming-soon/?ref =nv mv cs 4"],
   ["Top Movies","http://www.imdb.com/chart/top?ref_=nv_ch_250_4"],
   ["Showtimes & Tickets","http://www.imdb.com/showtimes/?ref_=nv_mv_sh_2"],
   ["Trailers","http://www.imdb.com/trailers/?ref_=nv_mv_tr_3"]
];
for(var i=0;i<movies.length;i++){
   document.write("style='font-family: verdana; font-size:0.7em; margin-
   bottom:4px;'>");
   document.write("<a href=""+movies[i][1]+"'>"+movies[i][0]+"</a>");
   document.write("");
</script>
```

Zadatak

```
U aplikaciji postoje dva stringa: 

<script>
var s1 = "Hello World";
var s2 = "From JavaScript";
</script>
```

Potrebno je modifikovati aplikaciju, tako da se na izlaz prikažu oba stringa (spojeno), i to tako da svako drugo slovo bude crvene boje

Hello World From JavaScript

HACAUCHTy

Zadatak (podsetnik)

Šta ne znamo ili smo zaboravili a može nam pomoći u rešavanju ovog zadatka:

- lako string nije niz, možemo ga tretirati isto kao niz (pristupati njegovim karakterima pomoću indeksa i proveriti njegovu dužinu svojstvom length)
- Dva stringa možemo spojiti običnim operatorom +, a takođe možemo koristiti i metod concat: (na primer var s3 = s1.concat(s2))
- 3. Lako možemo saznati da li je broj paran, ukoliko proverimo da li je deljiv sa dva. Možemo takođe lako saznati da li je broj deljiv sa dva, tako što ćemo proveriti da li daje nulu kao ostatak prilikom deljenja sa dva (broj%2==0)
- 4. Tekst možemo da obojimo u crveno tako što ćemo ga smestiti u neki tag (na primer span), a zatim postaviti color svojstvo tog taga na željenu boju.

Rešenje

lTAcademy

Rešenje – preglednija varijanta

```
<script>
var s1 = "Hello World ";
var s2 = "From JavaScript";
var s3 = s1.concat(s2);
for(var i=0;i<s3.length;i++){
       if(i%2===0){
document.write("<span style='color:red;'>"+s3[i]+"</span>");
       } else {
document.write("<span style='color:black;'>"+s3[i]+"</span>");
</script>
```

Problemi u radu sa nizovima

- Šta ako ne želimo da se dogovaramo oko pozicioniranja u članovima niza?
- Šta ako jednostavno hoćemo da nekog člana niza pozivamo po imenu a ne po broju?
- Na primer, želimo da za ime, napišemo: ime, a ne broj 0, za prezime: prezime, a ne broj 1 itd.

- Tada se kao idealno rešenje nameće asocijativni niz, odnosno...

JavaScript objekat

JavaScript - PHP

Objekti u JavaScript-u (1)

 Objektno orijentisano programiranje (eng. Object Oriented Programming, skraćeno OOP) je pristup programiranju kod koga su povezani koncepti grupisani zajedno, tako što se strukture podataka i funkcije koje manipulišu tim podacima grupišu zajedno u jednu celinu koja se naziva objekt.

ITA cademy

Objekti u JavaScript-u (2)

 JavaScript podržava objekte, koji sadrže podatke, osobine objekta kao celine properties, koji se u jeziku JavaScript tretiraju kao promenljive i metode objekta methods, koji u jeziku JavaScript predstavljaju funkcije.

Objekti u JavaScript-u (3)

- Jezik JavaScript ima određen broj ugrađenih objekata. Takođe možete sami definisati svoje objekte.
- Objekt u jeziku JavaScript ima osobine, kojima se može pristupiti na uobičajen način:
  - NazivObjekta.NazivOsobine
- Osobinama objekta dodeljuju se vrednosti na standardni način:

NazivObjekta.NazivOsobine = vrednost;

ITAcademy

Objekti u JavaScript-u (4)

- Kako je JavaScript objektno baziran jezik dozvoljena je manipulacija objektima: možemo ih naterati da rade stvari, možemo im menjati svojstva.
- Npr. u stvarnom svetu možete imati objekte
  - Mačka
  - Bicikl
- Objekti mogu sadržati druge objekte, i oni se nazivaju svojstva
  - Mačka

krzno

Bicikl

točkovi

- U JavaScriptu prema takozvanoj dot sintaksi ovi objekti bi izgledali na sledeći način
  - macka.krzno.belo
  - bicikl.tockovi.prednji

Objekti u JavaScript-u (5)

document.title

Title je svojstvo tj. property dokumenta Ako modifikujete document.title tada menjate title svojstvo

document.form.submit

submit je property formulara a form je property dokumenta

Metode u JavaScript-u (1)

 Metod je funkcija pridružena objektu.
 Programer definiše metod na isti način kao što definiše funkciju. Potom tu funkciju pridruži objektu na sledeći način:

NazivObjekta.NazivMetoda = NazivFunkcije

gde je NazivObjekta postojeći objekat, NazivMetoda je naziv koji dodeljujemo metodu, a NazivFunkcije je naziv funkcije koju povezujemo sa objektom.

Metode u JavaScript-u (2)

 Metode su u bukvalnom smislu ono što objekti rade

```
macka.prede()
```

U JavaScript-u

```
button.click()
```

window.open()

Primer (1)

 Napisati skript koji prikazuje dužinu unetog stringa

```
<script type="text/javascript">
var promenljiva="Dobar dan!";
document.write(promenljiva.length);
</script>
String objekat Lenght property objekta string
```

Primer (2)

 Napisati skript koji prebacuje slova unetog stringa u velika slova (upper case)

Interakcija sa korisnikom (1)

Alert metoda

alert ("Dobrodošli na moju JavaScript stranicu");

Prompt metoda

```
ime = prompt ("Kako se zoveš");
document.write(ime);
```

Confirm metoda

confirm ("Kliknite na neko dugme");

Zadatak:

- Kreirati aplikaciju koja preuzima vrednosti (širinu i visinu) od korisnika.
- Zatim, aplikacija preuzima od korisnika x i y koordinate sve dok korisnik ne unese praznu vrednost
- Aplikacija kreira matricu širine i visine definisane od strane korisnika, a zatim raspoređuje tačke na toj matrici po x i y koordinatama takođe definisanim od strane korisnika

ITA cademy

XXXXXXXXX **XXXXXXXXX** XXXXXXXXX XXXXXXXXX XXXXXXXXX XXXXXXXXX XXXXXXXXX XXXXXXXXX

XXXXXXXXX


```
var x = parseInt(prompt("w"));
var y = parseInt(prompt("h"));
var coords = [];
while(true)
  var ax = prompt("x");
  var ay = prompt("y");
  if(ax=="" || ay=="")
    break;
  coords.push(ax);
  coords.push(ay);
for(var i=0;i<y;i++)
    for(var u=0;u<x;u++)
        var sw = false;
        for(var z=0;z<coords.length;z+=2)
           if(coords[z]==i && coords[z+1]==u)
             document.write("0");
               sw=true;
           if(!sw)
           document.write("X");
    document.write("<br>");
```

lTAcademy

```
var x = parseInt(prompt("w"));
var y = parseInt(prompt("h"));
var coords = [];
while(true)
  var a={};
  a.x = prompt("x");
  a.y = prompt("y");
  if(a.x=="" | | a.y=="")
    break;
  coords.push(a);
alert(coords);
for(var i=0;i<y;i++)
    for(var u=0;u< x;u++)
        var sw = false;
        for(var z=0;z<coords.length;z++)</pre>
           if(coords[z].x==i && coords[z].y==u)
             document.write("0");
                sw=true;
           if(!sw)
           document.write("X");
    document.write("<br>");
```


DOM

JavaScript - PHP

Šta je DOM

- Document Object Model
- XML dokument pretvoren u objektni model
- Aktivira se nakon parsiranja strane
- U JavaScriptu, kompletna struktura sadržana je u objektu document

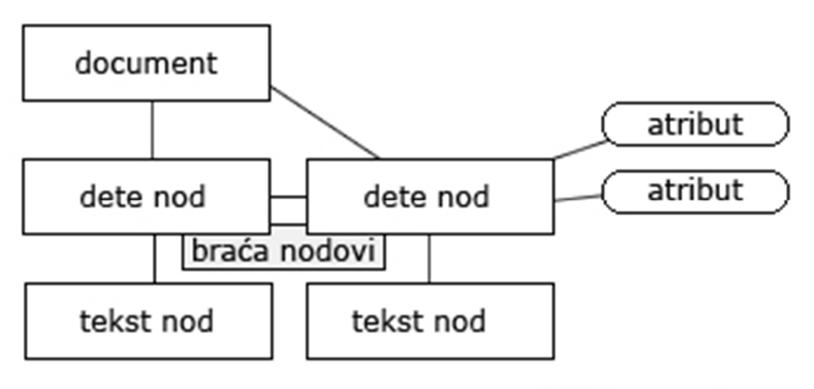
 http://www.w3schools.com/jsref/dom_obj _document.asp

Struktura DOM-a

- Sadrži nodove, podnodove (decu nodove) i atribute.
- Svaki nod sadrži atribute
- Neki nodovi mogu imati registrovane događaje

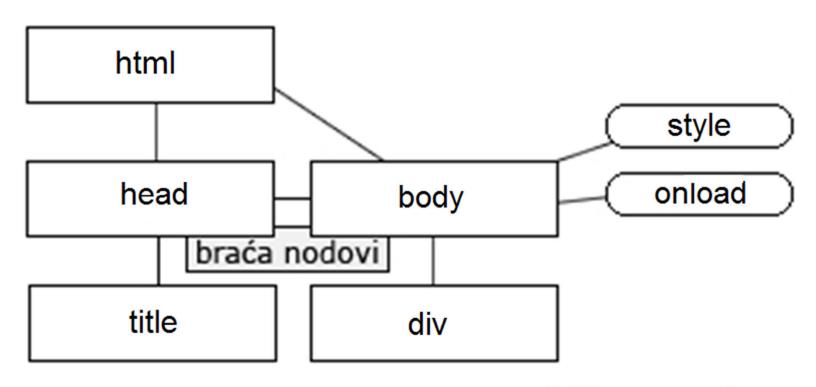

Struktura DOM-a

lTAcademy

Struktura DOM-a

lTAcademy

Rukovanje DOM-om

- DOM metode
- Navigacija u DOM-u
- Manipulacija DOM-om

